

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 543. Num eadem indulgentia repetita eodem opere obtineri possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

reatus pœnæ contractus, perseverat, prout cum D. Thom. l. c. a. 2. & communi docent Castrop. l. c. n. 3. Bonac. Suar. Laym. Sa. ll. cit. sed neque remoto peccato, in quo alicui concessa indulgentia, illa consequitur suum effectum, quemadmodum Sacramentum susceptum cum obice, eo sublato, consequitur suum effectum, verius contra Paludan. in 4. dist. 20. q. 4. a. 3. Sylv. l. c. n. 7. Henriq. L. 7. c. 9. n. 13. tradit Castrop. l. c. n. 4. vers. at longè. eò quòd indulgentia nunquã constituta in suo esse (qualis est collata seu potius oblata tempore peccati mortalis) non possit suum effectum seu remissionem pœnæ pro peccato debita mediâ satisfactione Christi & Sanctorum habere, in quo est differentia lata inter Sacramenta & indulgentias, cum Sacramenta, quæ recedente fictione effectum habent, peccatori applicata in suo esse fuerint perfecte constituta, secus ac indulgentiæ.

3. Tertiò: requiritur operis injuncti executio, ita ut, si opus injunctum ob impotentiam aliãve causam non exequeris, indulgentiam non consequeris, cum concessio sub aliqua forma & conditione facta, ea non servata, corrumpat, arg. L. 54. § 55. de condit. & demonstr. idque etiam, licet partem operis exequeris, non consequeris partem indulgentiæ, quia non pars indulgentiæ ob dimidium opus, sed indulgentia propter opus perfectum sit promissa; Suar. d. 52. S. 3. n. 3. Laym. l. c. n. 3. Bonac. d. 6. q. 1. p. 3. n. 20. Castrop. l. c. p. 9. n. 1. Navar. de indulg. not. 9. n. 4. nisi tamen in concessione indulgentiæ caveatur: eam concedi impeditis opus injunctum exequi, ut sit in Extrav. unigenitus. de pœn. & remiss. ubi conceditur jubilæum Romanum omnibus visitantibus limina Apostolorum, etiam iis, qui eo animo iter arripientes impediti fuerunt Romam pervenire, vel nisi omisso partis operis ita fuerit levis, ut omittens censeatur moraliter opus implevisse, v. g. omitendo unum Ave, secus si opus injunctum esset trina recitatio orationis dominicæ & angelicæ, & quis tantum bis recitaret illam, cum, etsi omisso in se esset levis, non tamen respectu operis injuncti levis esset. Suar. l. c. S. 5. n. 3. Præterea requiritur, ut opus taliter præsteretur, qualiter illud præstare voluit concedens indulgentias, quia, cum concessio illa sit donatio concedentis, potuit is nolle eam facere, non nisi sub conditione operis taliter præstandi. Hinc si voluerit Pontifex, opus torum fieri in statu gratiæ, id taliter exequendum, etsi illud aliàs de se necessarium non sit ad lucrandas indulgentias, sed sufficiat opus compleri seu ultimum opus fieri in statu gratiæ, cum indulgentia non concedatur ob satisfactionem & meritum operis injuncti, sed ob illius honestatem, ad quam exercendam Papa procurat homines allicere promissione indulgentiarum, Suar. cit. S. 5. à n. 6. Graff. de indulg. c. 5. n. 48. Nav. not. 19. n. 17. Bonac. l. c. q. 5. n. 10. Castrop. l. c. p. 8. num. 3. vers. notanter dixi & p. 9. n. 3. Valent. q. 20. p. 5. ad fin. De cætero certum est, opus injunctum debere esse in se honestum, cum aliàs ad finem concessionis indulgentiarum, qui est honor Dei, non conduceret. Quin & nullam circumstantiam vitari debere, docent Nav. l. c. n. 6. Rodriq. Tom. 2. qq. regul. q. 99. a. 6. Cönnich. d. 12. du. 8. eò quòd censeant opus ob pravum finem vel circumstantiam vitiatum displicere Deo, ideòque in illius honorem cedere non posse, & consequenter aptum non esse, ut ratione ipsius Satisfactio Christi applicetur & remissio peccatorum concedatur. Contrarium tamen docent Corduba de indulg. q. 22. Suar. l. c. S. 6. à num. 2. quibus inhæret Castrop. cit. p. 9. n. 5. dum dicunt

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

certum esse, Pontificem posse concedere indulgentiam sub conditione operis de se boni & honesti, etiam si in individuo honestum non sit, cum possit sine ullo opere indulgentiam concedere, & sic concedere præsumendus sit, dum opus aliquod exigit sine ulla limitatione; distinguit Laym. L. 5. Sum. tr. 7. c. 6. à num. 3. dum ait, videndum esse, num opus injunctum, etsi vitiatum, conducat ad finem intentum à Pontifice, ut contingit in datione elemosynæ ad bellum contra Turcas, & tunc ad consequendas indulgentias, secus, si ad illum finem non conducat; quam doctrinam, etsi verissimam esse dicat Castrop. cit. p. 9. num. 7. negat tamen opus injunctum sibi à Pontifice intento non conducere, tamen malè fiat, seu si vitietur ob circumstantiam vel finem per illud intentum ab eo, cui conceduntur indulgentiæ, & licet sub ea ratione vitiatum non conducat ad placendum Deo, impetrandum ab eo beneficium, ad ea tamen conducere potest, quatenus servit ad excitandos alios fideles ad pœnitentiam, & ad fovendam religionem; ita ille. Sed neque requiritur ad lucrandas indulgentias, ut opus injunctum exequaris animo & intentione formali lucrandi indulgentias, bene tamen, ut exequaris illud ex intentione habituali & interpretativa, qualem censetur habere quilibet Christianus de suscipiendis remediis salutis suæ, ut patet in suscipiente extremam unctionem, etiam dum sensibus destitutus animam agit absque eo, quòd habeat intentionem actualem formalem suscipiendi eam, ita cum Suar. d. 56. S. 1. n. 7. & Laym. l. c. ante med. n. 2. Castrop. l. c. n. 8. Item non requiritur, ut per se ipsum opus injunctum quis exequatur, dum illud actionem personalem non continet, sed v. g. sit datio elemosynæ, quam quis facere potest per famulum tanquam instrumentum suum, nisi tamen concedens indulgentiam præscriperit vel permiserit expressè aliud, v. g. exigendo dationem elemosynæ ab eodem, qui indulgentias lucraturus est, fieri, ut vel sic ejus pietatem foveat, vel meritum augeat; secus verò est, si opus spectet actionem personalem, v. g. sit jejunium, visitatio Ecclesiæ, oratio, Sacramentorum susceptio, cum quis nequeat dici jejuniens, orans &c. dum ex mandato domini famulus ejus jejunat, orat &c. Laym. l. c. du. 3. n. 5. Suar. d. 52. S. 7. Castrop. n. 9. nisi tamen iterum concedens aliud permiserit, v. g. ut vitietur ejus nomine ab alio Ecclesiæ, quem tamen necesse non est esse in statu gratiæ, etsi aliàs illum requisiverit in lucrato indulgentias.

Quæst. 542. Num uno eodémque tempore diversis actibus, quorum singulis diversæ indulgentiæ concessæ, lucrari quis possit indulgentias?

Resp. affirmativè cum Bonac. de indulg. d. 6. q. 1. p. 5. n. 31. & Castrop. cit. p. 9. n. 14. sic si recitanti rosarium & audienti missam diversæ concessæ indulgentiæ, utraque simul obtinere potest tempore auditionis Sacri recitans rosarium, quia unumquodque opus æquè eodem quàm diverso tempore impleri potest, & æquè valet ad complendam suæ concessionis causam.

Quæst. 543. Num eadem indulgentia repetito eodem opere obtineri possit?

Resp. Sub distinctione, si indulgentia concedatur sine ulla determinatione temporis, vel etiam ad longum tempus, poterit obtineri sæpius non tantum in vita, sed etiam intra annum, mensem, hebdomadam, si eo tempore opus injunctum sæpius devotè & prudenter perficiatur, Nav. l. c. Notab. 19.

n. 19. Cordub. L. 5. q. 35. Suar. d. 57. S. 1. n. 4. Sa. v. indulg. n. 7. Bonac. l. c. n. 32. si verò concedatur cum limitatione brevis temporis, uti solet concedi in festo alienius Sancti, vel per ejus octavam, semel tantum obtineri poterit, quia illa temporis determinatio indicat intentionem Pontificis esse tantum unius indulgentiæ lucrationem; D. Thom. in addit. q. 35. a. 2. ad 4. Tolet. L. 6. c. 28. ad finem. Castrop. l. c. n. 16. Nav. Suar. Sa. ll. cit.

Quæst. 544. Num, qui opus injunctum exequitur tepidè seu remissè, vel ex aliqua circumstantia vitiatum, minus consequatur indulgentiæ, quam qui illud exequitur omnino honestè & ferventer?

REsp. sub distinctione: si non complet sufficientiam causa finalis, quia requirebatur opus honestè & ferventer factum, eo casu opus remissè executus non consequitur integram indulgentiam, secus est, si opus etiam tepidè factum finalem causam indulgentiæ concessæ complet (uti necessariò præsumendum, dum Pontifex indulgentiam absolutè concedit præstito simpliciter injuncto opere, cum Pontifex credat per opus injunctum, quomodocunque fiat, sufficientiam causæ finalis concessionis compleri, ne aliàs nullæ indulgentiæ moraliter certæ essent) tunc enim ob majorem vel minorem devotionem in executione operis exercitam nec major nec minor indulgentia obtinetur, sed semper æqualis, quia indulgentia non nititur devotione operis, sed legitimâ causâ liberalis donationis, ita ut effectum habeat solum ex voluntate donantis, ex postulantis qualemcunque executionem operis. ita Suar. d. 52. S. 8. à n. 3. Filliuc. tr. 8. c. 6. q. 14. n. 164. Grafis. de indulg. c. 5. n. 60. & alii quos citat & sequitur Castrop. n. 19. Neque his obstat, quòd in Extrav. antiquorum. de penit. & remiss. ait Bonifacius, postquam concessisset indulgentiam plenissimam visitantibus limina Apostolorum: *Unusquisque tamen plus merebitur & indulgentiam efficacius consequetur, qui Basilicam ipsam amplius & devotius visitaverit.* quia id intelligendum, quantum est ex se ex opere injuncto.

Quæst. 545. An dum indulgentia concessa iis, qui contriti & confessi Ecclesiam aliquam visitaverint, requiratur confessio actualis?

REsp. in hoc casu necessariò præmittenda non est confessio actualis ei, qui se nullo peccato mortali gravatum sentit, quia credendum non est, Pontificem verbis ita generalibus & communibus voluisse imponere lucrato indulgentias onus illud confessionis liberæ, unde si confessio absolutè expostulata, intelligi debet de obice ad indulgentiam supposito, Suar. l. c. S. 3. n. 5. Laym. L. 5. Sum. tr. 7. c. 6. du. 5. concl. 1. Castrop. l. c. n. 20. Bonac. de indulg. q. 1. p. 5. n. 7. referens alios. Necessariam tamen esse confessionem actualem, dum ea possibilis est (stante enim impossibilitate confessionis præsumi potest Papa nolle fidelem contritum privari indulgentiâ, ut Sa & Laym. ll. cit.) & non sufficere solam contritionem in voto, seu contritionem in eo, qui sibi conscius peccati non confessi consultiùs & securiùs esse asserunt Durand. in 4. dist. 20. q. 4. Navar. not. 18. Cajet. opusc. de indulg. c. 10. Cöninch. d. 12. du. 7. n. 38. Laym. l. c. Castrop. n. 21. & alii, eò quòd Papa postulet contritionem & confessionem, idque ideo, quod, licet

contritio perfecta tollat obicem peccati, sit tamen difficilis & incerta, & ut effectus indulgentiæ sit securior; ita Castrop. l. c. qui etsi fateatur sic consulendum fidelibus, ait tamen cum Suar. d. 50. S. 5. n. 10. Filliuc. l. c. n. 148. probabilissimum esse, ex dictis verbis non requiri confessionem, eò quòd Papa dictis verbis non videatur aliam diligentiam expostulare, quam quæ necessaria est, ut thesaurus ille Ecclesiæ applicari possit fidelibus, quòd fieri potest, si verè penitentiam agant, aut tametsi confessi non sint; quin inòd nomine contritionis venire quoque attritionem ait idem, apud quem vide plures hujus declarationes & limitationes.

Quæst. 546. Jubilæi nomen & initium unde, in quo differat ab indulgentia plenaria, & qualiter definiendum?

REsp. ad primum: Jubilæi nomen ab Hebræo nomine Jobolæus, quod Hebræis annus quinquagesimus remissionis, utpote quo servi donabantur libertate, relaxabantur delicta, prædia vendita ad antiquos possessores & exules in patriam, pristinamque libertatem revertebantur, significabat, ut constat ex num. ult. & Levit. 15. translatum est ad tempus gratiæ significandum.

2. Resp. ad secundum: Jubilæi usus etsi antiquissimus, extendaturque ab aliquibus ad tempora Apostolorum; à quo tamen Pontifice primò authenticè & in scriptis concessus, incertum est. Jubilæum Romanum centesimo quovis anno concessit Bonifac. VIII. Extrav. antiquorum. de penit. & remiss. Clem. VI. Extrav. unigenitus. eod. reduxit ad annum quinquagesimum. Sixtus IV. Extrav. quemadmodum tit. eod. ad annum 25. quòd ulque huc confirmarunt sequentes Pontifices, & in specie Gregor. XIII. in constit. Sua. 10. quæ incipit: *Dominus ac redemptor noster*, quam latè expendit Nav. notab. 31. & seq. de quibus vide Castrop. tr. 24. d. unic. p. 12. à n. 1.

3. Resp. ad tertium: differt Jubilæum ab indulgentia plenaria, quòd ultra hanc contineat facultates aliquas, v. g. potestatem absolvendi ab omnibus casibus seu peccatis & censuris reservatis, etiam ordinario & ipsi Papæ, modò absolvendus non sit excommunicatus à Judice, vel non excommunicatus, suspensus, interdictus, publicè & nominatim denunciatus, vel casus reservatus in Bulla cenzæ; ab his enim nisi in Bulla exprimentur, absolvendi potestatem non competere confessario affirmat cum pluribus Gobat. num. 247. quamvis hujus contrarium cum pluribus teneat Castrop. cit. p. 12. §. 2. n. 9. quem vide. Item potestatem vota quæcunque etiam juramento firmata, in alia etiam aliquando minoris valoris quàm actio voto promissa, exceptis votis castitatis perfectæ & religionis, uti & iis, quorum commutatio cedit in præjudicium tertii, à quo votum utpote cadens in ejus favorem, est acceptatum, cum potestas relaxandi tale votum in concessione generali non veniat, sed tacitè excepta intelligatur, Suar. de voto c. 15. n. 10. Gobat. num. 290. circa quam absolutionem, à reservatis & votorum commutationem lucrandi jubilæi causâ concessam plura dubia eruditè resoluta vide apud Castrop. tr. 24. de unis. p. 12. §. 3. à n. 5. per plures numeros sequentes.

4. Resp. ad quartum: Jubilæum definiti potest, quòd sit indulgentia plenaria à Summo Pontifice (utpote qui solus indulgentiam plenariam cæterisque favores in Jubilæo expressos concedere potest.